శ్రీ మాతనసుబ్రహ్మణ్యేశ్వర
చరిత్రము.

883
8578

వేదాంతగ్రంథాలు.

శ్రీ

శ్రీహయగ్రీవాయనమః

శ్రీసనాతన సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర చరిత్రము

ఇది

శ్రీమాన్ అంగర పురుషోత్తమాచార్య

ప్రణీతము.

పండితులచే పరిష్కరింపబడి

శ్రీకట్టి వెంకటరెడ్డిగారి ద్రవ్యసహాయమువలన

అంగర పురుషోత్తమాచార్యులచే

ప్రకటింపఁబడినది.

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

అయ్యగారి బాపిరాజుగారిచే

శ్రీ విద్యానిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపఁబడియె.

1912.

0—0—6

కృతజ్ఞత.

సీ. శ్రీదేవిదయయును * భూదేవివరమును
మాకుగాఁగొనిరి భూ * మంచిరెడ్లు
కరుణారసమున వి * తరణాదిగుణముల
మహిమవన్నెగాంతురి భూ * మంచిరెడ్లు
నీవాఁడననివారో * సేవాఁడుగానిమ్ము
మరువకిగాను భూ * మంచిరెడ్లు
న్యాయైకదక్షుల * న్యాయైకశీలులు
మర్యాదగలరు భూ * మంచిరెడ్లు
మంచిధర్మపరులును భూ * మంచిరెడ్లు
మరియుకీర్తికాములును భూ * మంచిరెడ్లు
మహనీసుజ్ఞానధనులు భూ * మంచిరెడ్లు
మాన్యచారిత్రికులును భూ * మంచిరెడ్లు
వ. ఇట్టి భూమంచిరెడ్లలో
సీ. సుగుణనిధానులు * సూనృతవాదులు
కరుణారసముచిలు * కర్తృవారు
సైనబాహిటులందు * తిరుగనిభక్తులు
కౌటిల్యరహితుల్ * కర్తృవారు
నాయకులురు మఱి * ప్రగణగలవారు
కార్యవాదములుధా * కర్తృవారు

ధైర్యసాహసులు స * ద్ధర్మపరతులును

గౌరవాన్వితులును * కట్టివారు

కలితచిత్తులవిరసింతురి * కట్టివారు

కాపురుషదూరు లగుదురు * కట్టివారు

కావ్యమునసంతోగాతురు * కట్టివారు

కవితనాదరింతురు బళి * కట్టివారు

వ. ఇట్టికట్టివారి వంశంబునందు

క. శ్రీనారాయపాదములకు

మానుగనుదయించె శ్రీయు * మాపతికరుణన్

ధీనిధి సుబ్బారాయుడు

జ్ఞానమునతో ఘనుడయ్యెను * జనులగ్గింపన్.

వ. ఇట్లుదయించి దినదినప్రవర్ధమానుండగుచు

సీ. తటాకాగ్రహారులనుజేసి * కాలువల్ద్రవ్వించి

పంటలకనుకూలాల * పరుప లేదె

రోగికుమరమున * హాయిగాఁజేయించి

జనులకుసౌఖ్యముల్ * జరుప లేదె

అధికారులందరును * నాశ్రితులై తన్ను

సేవించునట్లుగాఁ * జేయ లేదె

యాపోలియందున * నేవారుగానింపు

నీతినిమాటను నష్ట * వెతుక లేదు

ధర్మమునక్కట్టివారిని * ఘనముగాన

మనగయాచకకోటిక * నూనముగాను

దానధర్మంబులు చేసి * ధర్మిష్ఠుఁ డన
సుబ్బరాయుని భాగవతుఁడై * ఘనకీర్తిఁ బడె.

వ. మఱియు

సీ. పుట్టినిల్లుగ [illegible] * పురుషోత్తముల కెల్ల
పాదుకాక్షేత్రమై * [illegible]
శైవాలయంబును * శివలింగశ్రీయును
శ్రీప్రసన్నాంజనే[illegible] * పరమాలయము వచ్చ
శ్రీవిష్ణుక్షేత్రము * శిష్టజనమ్ముల
సాలగ్రామ[illegible] * సుక్షేత్రము వచ్చ
తనపితామహప్రపౌత్రిలు * పితరువారు వచ్చి
గల్గించి [illegible] * [illegible]
యట్టిసుబ్బరాయసుగుణ * మహిమ [illegible]
బ్రహ్మదేవునికైన * వసుధా[illegible]
కీర్తి [illegible] సమమేలు * [illegible]
తెరుగు చేసినంత నాచంద్ర * తారకంబు.

వ. మఱియు

సీ. శ్రీకల్యాణ [illegible] * భాస్కరుండనఁ [illegible]
సుబ్బరాయాఖ్యుఁడే * సుగుణ[illegible]
సావిత్రి మొదలగు * చాల [illegible]
వరవేంకమాంబయే * వానితల్లి
సకలసద్గుణములు * సత్వాదంబున గూడి
యేదయామూర్తి నాశ్రి * యుంచియుండె

డీపిస్త్రియుషను * శీఘ్రగాఁజేయించి

పీసనాటిలేలు * సేవయాత్ముఁ

చిట్టివేంకటరెడ్డియు * హితాత్మయుఁగోడ

సుబ్బరామాఖ్యచారిత్రి * సుస్థిరంబు

గానువెలయుఁగనుఁగ్రీని * కైనసొమ్ము

నిచ్చి సత్కీర్తిఁ బెంపొందిరి మహి * పృథివియందు

శ్రీరస్తు

శ్రీమల్లక్ష్మీహయవదనపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీనూతనసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరచరిత్ర

సీ. శ్రీమహాసీయస్థలిని * [illegible]
[illegible] * [illegible]యనఁగ
[illegible]వరము * [illegible]
[illegible] * విమలసరసి
[illegible] * [illegible]
[illegible] * నాటుగాఁగ
[illegible] * [illegible]జూపించె సు
బ్రహ్మణ్యదేవుండు * రాజితముగ
[illegible]సంఖ్యసం * పూర్ణ[illegible]లి
[illegible]విరోధికృ * [illegible]
[illegible]వ్రతీయను * [illegible]వాస
[illegible] * శ్రీమమెట[illegible].

చ. [illegible] * [illegible] శివాలయ[illegible]
జగమున [illegible] మునుపి * [illegible]
[illegible] * తంబును[illegible]భయం
బుగఁ [illegible] * [illegible].

క. ఇదియేమొ[illegible] పురజనులకు
నెదభయమొదవంగ వెల్లసె * నియ్యాహయస[illegible]

యదమునను జెప్పుకొనుచుం
బదిలము లేకుండురీతి * వాటిల్లంగన్.

క. ఒకరేయిపోలి పుణ్యా
త్ములగు కొందఱకు స్వప్న * దర్శనలీలన్
సుకరముగ నయ్యహీంద్రుఁడు
నికటంబున మెలఁగురీతి * నెరపిన యంతన్

క. ఆమరునాఁడా కథ పోదుప్రిన
కామహనీయాహివర్యుఁ * డావేశంబై
యేమేనియు నబ్రింపుట
సామాన్యనిదర్శనములు * సరవిక్ వినుపన్.

వ. ఆసన్నవరంబునకు దీర్ఘంబులు గ్రోలంజని భగవత్ప్రేరణంబునం బె
క్కులు వింతలు వచించునట్టి యాగ్రామ్మిని సమీపంబునకుఁ దత్ప్రాంబు
వారా బాలగోపాలంబుగాఁ జని మహాత్మా! నీయాజ్ఞ నేమొల్లనడచుకొను
నది నిర్దేశింపు మనియడుగుటయు నేను సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుండ మున్నుకొం
డొక కారణంబున మచ్చికస్తుండగు నొక్కమునీంద్రుని పలికిన పలుకు
లాదరించి యిట నివసించువాఁడనై.

ఉ. ఏరీతి నిప్పురంబునను * చెన్నగ పుష్కరసీమకీప్సమున్
మీరును జూచినన్నఁ దరి * మీఁదకుఁ జేరిచి యుత్సవాము ల
వ్వారిగఁ జేయ మీమదిని * వాటిలు కోరికలెల్లఁ దీర్చెదన్
వేరుదలంపఁబోకుఁడతి * నేగమెలెంపు పదంపు చూడఁగన్

వ. అనియిట్లు చెప్ప నప్పురవాసులు విస్మితచిత్తులై యేమిది పుష్క
రవారియందుండెనని చెప్పుచుండె. పుష్కరంబను నదియెయ్యదియో మనం
బగనైతిమనుకొనియడుగ మనల్ల నాతండిట్లనియె. నిద్దేశంబున మున్ను
మఁహ

మహాత్మ్యము కొండొక్క కారణంబునం జేసి నిదానముఁ జేయుటకుం బట్టి మహేంద్రవాటియయ్యె. నచ్చటనిర్మితంబైన పురంబగుటం జేసి దీనిని మహేంద్రవాటియనియెదరు వశిష్ఠాదులొక్క తఱి నీమహేంద్రపురమా ర్గంబునం బోవుచు నయ్యెంద్రునిందిర్నొప నతిశయము నారిల యథావిధి నర్చించి కుశలప్రశ్నంబు జేయుసమయంబున మీరలెచ్చటికేగెదరని పృచ్ఛసేయ మేము సురనిమ్నగాపుష్కరంబునకేగుచుంటిమని మహేంద్రుండు వారిపాదంబు లకు నమస్కరించి యోమునిశ్రేష్ఠులారా! నిస్తులతపోవిశేషంబునంజేసి యుగాంతకాలీన మహానుభావులరగుమీరలు నాప్రార్థనంబు నాలించి యస్మ త్ప్రియము ... యుద్దేశంబున నవంతిఫలంబు సమకూరునట్లనుగ్రహింపుఁ డని వారలం బ్రార్థింప నప్పుడు మునులెల్లరు నంకల్పసిద్ధులగు గుటను ... సరోవరంబునకు పుష్కరంబను నా మంబిడి.

సీ. పుష్కరనామగంగాఖ్య
పుష్కలమగుపుణ్యరాశి * ... జనులకున్
దుష్కృతములణఁగ నమునను
దుష్కరమగునరములిచ్చి * ... మానమునన్.

వ. గంగామాత్రికేగి. అదిమొదలీపుష్కరంబులు దినదినంబై భవదంబులచే ప్రకాశింపుచుండె గొంతకాలంబునకు.

చ. సతతముత్థయాత్రలను * ... తపోధనుండునై
యతులితసుప్రభావముహా * మామ్బుతపుష్కరమందు గ్రుంకువో
యతిపడమొక్కపెన్మొసలి * యాతని గ్రహింపగ నంతనుగ్రుడై
యతడు...నుండి యూసరిసి * యంబువులంటిన వారుపాతకుల్.

వ. అని యిట్లు దారుణశాపంబుబెట్టి, యానక్రంబువక్త్రంబును బట్టి పరిక్కరించి, ...బుజేరువేరి, మహేంద్రాదులగు తత్పురవాస

శాప వాక్యంబులాలించి, సత్వరంబున నాయతికెదురేగి, సాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి, ఒక్కట్టన, మహాత్మా! శాంతమూర్తులరగు మీరలీపుష్కరంబునకిట్టి శాపంబుబెట్టిన, మేమింకెక్కడ గ్రాంకపుణ్యాలోకంబున కేగువారలమని మొఱబెట్ట, నయ్యతీశ్వరుండు వారల దయాదృష్టింజూచి, నాశాపంబమోఘంబు, అయినను, మీయందలికరుణారసంబుచే, నొక్కటిచెప్పెద, ముందుకలియుగంబున, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారి పుష్కరంబుసంస్పృశించెద రది మొదలీపుష్కరమహిమలెప్పటియట్ల ప్రకాశించునని, వారలనాశీర్వదించి వెడలిపోయెనన, నాపురవాసులు మహదాశ్చర్యమగ్నమనస్కులై, యటనపోయిచూచెదమను కుతూహలాయత్తచిత్తులై, తత్తనపాటలో, నాపుష్కరోత్తరతీరంబున కేగునంత, నాశివమూర్తినాతండా పరమాత్మునందనుతావు దెలుప, చతుర్థజాతశిరోభూషణభూషితంబగు, భూమంచిరత్నకులాలంకారుండగు, నొక్కపురుషపుంగవుండు.

శా. ఆరంభంబున మీవికవ్విభుని నీ * యంజూచి నద్దేవునన్
భారంబై కనుదోయికై దుష్కణముల్ * బ్రహ్మాండరూపంబుతో
నోహోరీననుశ్వామిప్రేతంటదగునా * యోమూర్ఖపాపాత్మురా
మారాశందదగిపిన్నయట్లయినవే * మాటాడకే మూర్ఛలెన్

వ. అంతకొంతవడికా చతుర్థజాతోత్తముండు, మూర్ఛదెలసి యిట్లని శివమాడందొడంగె.

గీ. బ్రాహ్మణోత్తముల్ సన్నువే * పైకిదీయ
వలయుఁ దెలియకపోంటిరిమీరు * బకిరతగుని
యనగనస్పృష్ట బాడబుల్ * యందుజొచ్చి
తీసిరాదేవదేవుని * భాసురముగ.

వ. [illegible].

గీ. పంచభూతములతోడను * భవవిహారుండు
సుబ్బవిభుండు సాధులు * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * చరిత్రముగను.

గీ. [illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]

గీ. [illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible].

గీ. [illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * సందడించు
యక్కడకు జేరి మొక్కులు * [illegible].

వ. అట్టి నాసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారిని, మేళతాళంబులతో నీశ్వరాలయోత్తరదిగ్భాగంబునుంచి, సంతోషాయత్తచిత్తులై [illegible].

క. [illegible]వేసవకును
తెలలై దునఁగూడియుండె * [illegible]
వెలయంగ [illegible]మహిమలు
గలదేవుని జూడబోము * గాయనుకొనగన్..

గీ. మేలుమేలయ్య యీయన * లీలలవని
చూడఁజూడంగ నెక్కుడు * చోద్యములను
వింతవింతలరూపముల్ * వెలయఁజేయు
నెంతయెంతని చెప్పుదు * నితనిమహిమ.

గీ. తననిజస్వరూపంబుతో * ధరణియందు
సంచరించుచు భక్తులు * సంతసించు
కోరికలనిచ్చుచుండు * కూర్మితోడ
వేరు దైవంబులీరీతి * గారుసుమ్ము.

క. ఇప్పరివారలకోరిక
తప్పక నెరవేర్చుచుండె * తథ్యంబరయన్
గొప్పగసేయుచు సేవలు
నెప్పుడుసలుపంగనిట్లు * హితముగఁజేయున్.

క. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరు
వాసిగమదిసమ్మిగొల్చు * వారికి నెప్పుడున్
దోసంబులు వెడలఁజిమ్మియు
కాసులుగలవానిగాఁగ * కరుణించుమహిన్.

గీ. అదిర యీసుబ్బరాయవేల్పతులగతుల
లోకములనేలబుట్టెను * ప్రకటముగ
నీయనకు నుత్సవంబౌను * వేయునేల
షష్ఠిరోజుననీపురి * స్వర్గమనఁగ.

గీ. ఇట్టి దైవంబెప్పుడైన * నీపురమునఁ
గలుగునంచు నెఱుంగము * లలితగతుల
దైవమిప్పరివారల * దయనునేల
వెలయునంచును వచ్చెనో * వహ్వామేలు

గీ. ఈయుహీందుప్రదర్శించ * నెవనికైన
భక్తిముక్తులుగల్గును * యుక్తముగను
సంస్లు కొనుచలగునవి యిచ్చు * భక్తవరుల
పుణ్యమింతని చెప్పంగ * బోలదిలను.

క. మహిమలు గలిగిన యియ్యన
యిహపరములఁగాచుచుండు * నిదినిశ్చయమౌ
వహావరె యీయాయ పదములు
విహితంబుగఁ గొల్వవలయు * విశ్వమునందున్.

గీ. నిర్వికారుండు శుద్ధుండు * నిత్యమూర్తి
సర్వమయుఁడాదిదేవుఁడు * సర్వసాక్షి
యైనపరమాత్ముకృతిపతి * గానొసర్తు
సుబ్బరాయాఖ్యచరితకు * సొంపుమీఱ.

సీ. సమ్మిన వారిని * నెమ్మితోడయనేలు
సుస్థిరంబుగను శ్రీ * సుబ్బరాయ
వివిధమార్గంబుల * విమువకశాపహ
సుస్థిరానందయో * సుబ్బరాయ
పరమాత్మ నీపద * పద్మముల్ నమ్మిన
సుఖములు గూర్చుమో * సుబ్బరాయ
పరదేవతామూర్తి * వరములనొసఁగుమి
సూరిజనానంద * సుబ్బరాయ
యంచు వేఁడియు శ్రీ యంగ * రాస్వవాయ
జలధిసోముఁడౌ లక్ష్మణా * ర్యులనుఘనుల
సుతులలో ద్వితీయసుతుఁడు * హితమతిపుర
షోత్తమార్యుండు వ్రాసెం నీ * షొత్తమిట్లు.

10182